

O B S A H :

Předmluva k českému překladu (VII.), k prvnímu (IX.), druhému (XIII.), třetímu (XX.) a čtvrtému (XXIII.) vydání.

Kniha první.

Výrobní proces kapitálu.

Oddíl první.

Zboží (tovar) a peníze.

Kapitola první. Zboží (tovar)	1
1. Dva činitele zboží: užitná hodnota a hodnota (podstata hodnoty, velikost hodnoty)	1
2. Dvojaká povaha práce vtělené ve zboží	6
3. Forma hodnoty čili směnná hodnota	11
A) Prostá, jedinečná čili nahodilá forma hodnoty	12
1. Oba póly výrazu hodnoty: relativní forma hodnoty a forma ekvivalentní	12
2. Relativní forma hodnoty	13
a) Obsah relativní formy hodnoty	13
b) Kvantitativní určitost relativní formy hodnoty	16
3. Forma ekvivalentní	18
4. Celek prosté formy hodnoty	22
B) Úplná čili rozvinutá forma hodnoty	24
1. Rozvinutá relativní forma hodnoty	24
2. Zvláštní ekvivalentní forma	25
3. Nedostatky úplné čili rozvinuté formy hodnoty	25
C) Všeobecná forma hodnoty	26
1. Změněná povaha formy hodnoty	27
2. Poměr mezi vývojem relativní formy hodnoty a formy ekvivalentní	28
3. Přejít od všeobecné formy hodnoty k formě peněžní	30
D) Forma peněžní	30
4. Zboží — fetišem; tajemství této jeho povahy	31
Kapitola druhá. Proces směnný	42
Kapitola třetí. Peníze čili oběh zboží	50
1. Míra hodnot. (Cena. — Měřítka cen. — Všeobecné stoupání nebo klesání cen. — Početní názvy peněz, početní peníze. — Mnohostní nesoulad velikosti hodnoty a ceny. —	

Jejich jakostní nesoulad. — Cena jako ideální forma hodnoty zboží)	50
2. Oběživo	58
a) Proměna (metamorfóza) zboží. (Koloběh Z-P-Z. — Prodej: Z-P. — Koupě: P-Z. — Celková proměna zboží. — Oběh zboží. — Rozdíl oběhu zboží a směny výrobků)	58
b) Oběh peněz. (Proměna zboží a oběh peněz. — Dvojitá výměna míst peněz. — Množství obíhajících peněz. — Rychlost oběhu. — Oběh plynutý a váznoucí. — Činitelé, kteří určují množství obíhajících peněz)	66
c) Mince, známka hodnoty. (Mince a pruty, opotřeba mince. — Znamka hodnoty. — Stříbrné a měděné známky. — Zákon oběhu papírových peněz s nuceným oběhem)	75
3. Peníze	79
a) Tvorba pokladu	80
b) Platidlo	83
c) Světové peníze	90

Oddíl druhý.

Přeměna peněz v kapitál.

Kapitola čtvrtá. Přeměna peněz v kapitál	94
1. Všeobecná formule kapitálu	94
2. Rozpory všeobecné formule	102
3. Koupě a prodej pracovní síly. („Svobodný dělník“. — Hodnota pracovní síly. — Zvláštní povaha zboží „pracovní síly“)	111

Oddíl třetí.

Výroba absolutní nadhodnoty.

Kapitola pátá. Proces pracovní a proces zhodnocovací	120
(Proces pracovní. — Pracovní předmět, surovina, pracovní prostředky. — Výrobní prostředky. — Výrobná spotřeba. — Pracovní proces jako proces spotřeby pracovní síly kapitalistou. — Proces tvorby hodnoty. — Hodnota pracovní síly a její zhodnocení v pracovním procesu veličiny různé. — Proces zhodnocovací, vznik kapitálu.)	
Kapitola šestá. Kapitál stálý a kapitál proměnlivý	138
Kapitola sedmá. Míra nadhodnoty	148
1. Stupeň vykořisťování pracovní síly	148
2. Vyjádření výrobní hodnoty poměrnými částmi výrobku	155
3. Seniorova „Poslední hodina“	158
4. Nadvýrobek	162
Kapitola osmá. Pracovní den	163
1. Hranice pracovního dne	163
2. Nenasytná chtivost nadpráce. Továrník a bojar	167
3. Anglická průmyslová odvětví bez zákonné hranice vykořisťování (Výroba krajků. — Hrnčířství. — Zápalky. — Čalouny. — Pekařství. — Železnice. — Šišky.)	174
4. Práce denní a noční. Soustava směn (Výroba kovů a kovoprůmysl.)	185

5. Boj o normální pracovní den. Zákony vynucující prodlužování pracovního dne od poloviny 14. století až do konce 17. století	192
(Bezohlednost kapitálu k dělníkovu zdraví a životu. — Anglické dělnické statuty. — Meze pracovního dne v 17. století až do epochy velkopřemyslu.)	
6. Boj o normální pracovní den. Omezování pracovní doby donucovacími zákony. Anglické ochranné zákonodárství od roku 1833 do roku 1864	204
(Zákon z r. 1833. — Z r. 1844. — Z r. 1847. — Z r. 1850. — Továrníci hedvábí. — Tiskárny. — Barvírny a bělírny.)	
7. Boj o normální pracovní den. Vliv anglického ochranného zákonodárství na jiné země	222
Kapitola devátá. Míra a massa nadhodnoty	226

Oddíl čtvrtý.

Výroba relativní nadhodnoty.

Kapitola desátá. Pojem relativní hodnoty	235
Kapitola jedenáctá. Kooperace	243
(Východiště kapitalistické výroby, její mnohostní rozdíl od výroby cechovní. — Společenská průměrná práce. — Zhospodárnění výrobních prostředků. — Společenské výrobní síly kooperativní práce. — Dřívější formy kooperace. — Její forma kapitalistická.)	
Kapitola dvanáctá. Dělba práce a manufaktura	255
1. Dvojitý původ manufaktury	255
2. Dílčí dělník a jeho nástroj	257
3. Obě základní formy manufaktury — manufaktura heterogenní a manufaktura organická	259
4. Dělba práce v manufaktuře a dělba práce ve společnosti	267
5. Kapitalistická povaha manufaktury	274
Kapitola třináctá. Stroje a velký průmysl	282
1. Vývoj strojů	282
2. Hodnota, přidaná výrobku strojem	295
3. Nejbližší účinky strojní výroby na dělníka	302
a) Přisvojování nových pracovních sil kapitálem. Práce žen a dětí	302
b) Prodlužování pracovního dne	309
c) Intensifikace práce	314
4. Továrna	323
5. Boj mezi dělníkem a strojem	330
6. Kompensační teorie o dělnících, vytlačенých stroji	339
7. Rozvoj strojní výroby: odpuzování a přitahování dělníků. Krise bavlnářského průmyslu	347
8. Revoluce v manufaktuře, řemesle a domácí práci, vyvolaná velkopřemyslem	357
a) Zrušení kooperace, založené na řemesle a dělbě práce	357
b) Zpětné vlivy továren na manufakturu a práci domácíou	359
c) Moderní manufaktura	360
d) Moderní domácí práce (krajčářství, slaměnářství)	363
e) Přejít moderní manufaktury a domácí práce ve velko-	

průmysl. Zrychlení této revoluce použitím továrních zá- konů na tyto způsoby výroby (šicí stroj)	366
9. Tovární zákonodárství. (Klausule zdravotní a výchovné.) Jeho zevšeobecnění v Anglii (doly)	375
10. Velkopřůmysl a zemědělství	393

Oddíl pátý.

Výroba absolutní i relativní nadhodnoty.

Kapitola čtrnáctá. Absolutní i relativní nadhodnota	397
Kapitola patnáctá. Změny v ceně pracovní síly a ve velikosti nad- hodnoty	405
I. Délka pracovního dne a intenzita práce stálá (dána), výrobnost práce měnivá	406
II. Pracovní den stálý, výrobnost práce stálá, intenzita práce měnivá	409
III. Výrobnost a intenzita práce stálá, pracovní den měnivý	411
IV. Současné změny v trvání, výrobnosti a intenzitě práce .	412
Kapitola šestnáctá. Různé formule pro míru nadhodnoty	414

Oddíl šestý.

Mzda za práci.

Kapitola sedmnáctá. Přeměna hodnoty pracovní síly, resp. její ceny, ve mzdu (za práci)	418
Kapitola osmnáctá. Mzda podle času	424
Kapitola devatenáctá. Mzda od kusu (úkolová)	431
Kapitola dvacátá. Národní rozdílnost mezd	439

Oddíl sedmý.

Proces nakupení (akumulace) kapitálu.

Kapitola dvacátáprvá. Prostá obnova (reprodukce)	445
(Dělnická třída — příslušenství kapitálu. — Poměr mezi ka- pitalistou a dělníkem obnovován kapitalistickým výrobním pro- cesem.)	
Kapitola dvacátádrhá. Přeměna nadhodnoty v kapitál	456
1. Kapitalistický výrobní proces v rozšířeném rozsahu. Z vlast- nických zákonů výroby zboží — zákony kapitalistického při- svojení	456
2. Mylné pojetí obnovy v rozšířeném rozsahu národním ho- spodářstvím	464
3. Dělbá nadhodnoty v kapitál a důchod. Teorie zdrženlivosti (abstinenční)	466
4. Okolnosti, které určují rozsah nakupení nezávisle na poměru kapitálu a důchodu, jakožto zlomků nadhodnoty: Stupeň vy- kořisťení pracovní síly. — Výrobnost práce. — Rostoucí roz- díl mezi použitým a spotřebovaným kapitálem. — Velikost vlo- ženého kapitálu	473
5. Tak zvaný pracovní fond	482
Kapitola dvacátátřetí. Všeobecný zákon kapitalistického nakupení	484

1. Nakupení a vzrůst poptávky po pracovní síle při nezměněném složení kapitálu	484
2. Relativní ubývání proměnlivé části kapitálu při postupu nakupení a soustředování (koncentrace), které je doprovází	492
3. Vznik stále rostoucího relativního nadbytku lidu čili průmyslové rezervní armády	499
4. Různé formy relativního nadbytku lidu. Všeobecný zákon kapitalistického nakupení	508
5. Ilustrace všeobecného zákona kapitalistického nakupení	515
a) Anglie od r. 1846—1866	515
b) Špatně placené vrstvy britské průmyslové třídy dělnické. (Stav výživy. — Byty. — Londýn, Newcastle upon Tyne. — Bradford. — Bristol.)	519
c) Kočovní lid. (Bytové poměry. — Dělníci na drahách. — Dělníci v uhelných a jiných dolech.)	527
d) Vliv krise na nejlépe placenou část třídy dělnické. (Dělníci železné stavby lodí ve východní části Londýna.)	531
e) Britský zemědělský proletariát. (Tlupy.)	535
f) Irsko	556
Kapitola dvacátáctvá. Tak zvané původní (prvotní) nakupení	568
1. Tajemství původního nakupení	568
2. Vylvlastnění půdy seelskému lidu. (Přeměna půdy v pastvinu v poslední třetině 15. století a v prvních desetiletích 16. stol. — Reformace a krádež církevních statků. — Přeměna feudálního vlastnictví v buržoasní vlastnictví. — Restaurace a „slavná revoluce“. — Krádež státních statků. — Pozemkový majetek a loupeže na něm. — Mýcení statků, přeměna orné půdy v pastviny pro ovce a přeměna pastvin pro ovce v hobeňní revíry ve skotských horách.)	571
3. Krvavé zákonodárství proti vylvlastněným od konce 15. století. Zákony na stlačení mzdy	585
4. Zrození kapitalistických farmářů	592
5. Zpětný vliv revoluce v zemědělství na průmysl. Vytváření vnitrozemského trhu pro průmyslový kapitál	594
6. Zrození průmyslového kapitalisty. (Soustava osad. — Soustava státních dluhů. — Moderní soustava daňová a soustava ochrany. — Loupení dětí na začátku velkého průmyslu.)	598
7. Dějinná tendence kapitalistického nakupení	607
Kapitola dvacátápatá. Moderní teorie kolonizační	610
Doslov	619